

MAGYAR MERKUR

1789-dik esztendőben.

A Róm. Csász. és Apost. Kir. Fels. külfönös méveldegeu

SzeredánSz-Mihály-havának 30-dik Napján.

Hadi tudósítások.

A Kinenyi táborbul. A Toskána Húszár-Regementnek Riger Svadronjából, melly a tavali táborozásban olly fok tsatáknál a Vörös Toronyi Pafzfuson különös vitézséggel forgolódott, és ezen esztendőben Májusnak első napján a komendérozó Generalisnak Hohenlohe Fejedeleimnek vezérlése alatt a Szerátsineftig elő-mozdult ellenséget egész a Lotrán által kergette, Aug. 24-dikén a Csepari ellentéges táborra való tsapáskör 2 köz-emberek Bálint János és Bojér János, olly vitézül vífelték magokat, hogy a komendérozó Generalis méltóknak ítélte lenni arra, hogy ezüst numizmákkal megjutalmaztassanak. Ezen múltó hónapnak 15-dikén parádében ki-állott a sereg; a G. S. Bruglak, minden Fő-és

és Fel-Tisztekkel együtt meg-jelent előtte, közönségesen az egész seregnek meg-köszönte eddig való hű szolgálatját, kiváltképpen ditsérte a 2 köz-embereknek vitézségét, ki-állította őket az egész nép előtt és mindeniknek dolymányjára akasztotta az emlékeztető pénzt. Hitel felett való dolog, mennyire megilletődött rajta a legénység. Valaminthogy ezen a ferény embereknek szemében öröm és háladatofság tündöklött, ugy a többieknek szemei szikráztanak a nagy kívánság miatt a közelebb való alkalmatossággal hasonló kegyelemre méltókká tenni magokat. Közönséges örömkialtásokkal: Éljen József Császár a ki a vitézséget meg-jutalmaztatja! végződött ezen szívet illető történet. — Mind a két Húszárok született Erdélyiek. *Bálint* Gyergyóru Udvarhely Vármegyéből, *Bojér* pedig Maros Lekentzéről Tórda Vármegyéből való.

A Belgrádi és Zimonyi táborokból jött tudósítások. — Sept. 19-dikén dél előtt 10 óra után a vízi városból ki-tsaptak a Törökök; mihelyt a Fő Vezér ezt észre vette, azonnal külömb-külömbféle Regimentekből szabad kedvüeket hívott-ki, a kik az ellenséget nagy veszteségével visszsa-verték. A mi Húszárjaink olly mérészek voltak, hogy egész a kapukig kergették az ellenséget, és egynéhány szabad seregbéliek még a vízi városba is bé-mentek, a honnan tyúkfiakat és egyéb prédált jószágot hoztak-vissza. A mi veszteségünk itten igen tsekély vala. De ugyan ezen a napon egy ellenséges csoport rohant-ki, és keményen viaskodott a mieinkel; de itt is fokot veszített és nagy kárával visszsa-kellett térnie. A mieink között 1 Fő Strázsamester, 2 Fel-Tisztek és 50 legények meg-sebesítették és mintegy 10-en meg-ölettetek. Még az nap a mieink a Sofia templomát fog-

fog-

foglalták-el, mely a Rátz városon kívül egy halmon áll. 19-dikén éjtzakán egynehány bombát vető-fántzokkal akartak a Száva tsutstán kézfek lenni, de a Törökök az éjjel olly kemény ágyúzást vittek-végbe a munkásokra és a Dunavitzi fántzra, hogy a munkával meg-kellett állapodni. Hóbitzokat lőttek, bombákat és gránátokat hánytak; mellyet még most is folytatnak. — 20-dikán egész nap sem történt semmi emlékezetes dolog; tsak hogy szokás szerént keményen ágyúztak. Estvére 9 óra előtt tsendes volt minden, egyfzerre úgy tett a Zimonyiaknak, mint-ha távolról erősen villámlana Belgrád megett, a mellett olly mormolás hallatott mintha dörögne; míg végtére azt vevék észre, hogy a hófáttnak egyik része lángot vet. Következendő napon ki-tudódott, hogy a Belgrádiak estve 9 órakor a Konstantinápolyi kapun ki-ütöttek, és a mi szélső őrizetünket hátra-verték. Egy kommandó melly ezeknek segítségére jövendő vala, setétben ellenségnek tartotta, és tüzet adott reájok. Ez által el-esett a Pattantyús Majór Szedletzky egynehány emberekkel együtt, de a Törökök mindazáltal viszsa verettettek.

20-dikán éjjel megint nagyon ágyuzott az ellenség a Száva tsutsára, és az ő hófátját égni hagyta. 21-dikén reggel a-vízi városnak végén is egynehány házak kezdettek égni, de tsak hamar el-oltatott a tűz. Dél után egy Török jöve-ki kevélyen deresen nyargalva a Czigány falu felé, de lovával együtt agyon lövettetett; mellyre az 50 Törökök, a kik őtet követni akarták, bé-takarodtak az erőtségbe. Éjjel hóbitzokkal lövöldöztek a mieink. A Törökök főképpen a Dunavitzi munkáinkat háborgatták ágyúzásokkal. — Reggelre 22-dikén megint el-terjedett a tűz

a Konstantinápolyi hóftátban, de az első miatt hamar el-aludt.

A Szeráfskir *Abdy* Basának el-jövele felől még semmi bizonyost nem tudunk. *Mihaljevits* az ő szabad seregével még a *Veg-Szenáröi* hegyeken áll, *Valdek* Hertzeg pedig az ő seregével *Krot-kaig* ment. A Fő Vezér Ur, még minekelötte Szerviába az ő hadaival által menne, a Bánátban el-fogatott Bin-Basát még egynehány rabokkal Zimonyba hozatta, és szép szóval és fenyegetéssel ki-kérdette őket mitsodás seregek rendeltettek legyen Szerviába. Ezek 's még más utóbb el-fogatott Törökök ki-vallották, hogy a Szeráfskir 30-ezer emberekkel mégyen Belgrád őltalmára és hogy ehhez fog térni az Orfovánál álló Szeráfskir is. Ezen tudósítás fieltette annyira a mi seregeinknek által-menetelét. — 22-dikén még nem kezdődött el az ostromlás de a nehéz rontó szerek nagyobb részént már a táborban valának.

A H. S. V. *Klerfe* Gróf, a ki az ő Bánáti seregének egyik részével Sept. 16-dikán *Pántsovára* érkezett vala, a Dunán veretett hídon 18-dikán *De Vinz*, *Eszterházy Miklós* és három német Regimentekből való 10 Batalljon gyalogokkal, és 5 Divizio *Erdödy* Húszárokkal a Dunán által-ment és egy hegyet foglalt-el, melly alatt áll a Dunán verettetett hid.

Ujpalánkáról *Pálffy János* Regimentjének Fő-Hadnagya *Liptay* Ur arról tudósítja a Fő Vezért, hogy bizonyos tudósításokat akarván venni az ellenség felől, Septemb. 7-dikén jó száma szabad seregbelieket a Dunán által küldött az ellenség földjére. Velek volt az ő vezérek *Marian* és a *Pállybeli* nem egyesült Regiment-káplánja *Enderits*, a ki maga magát ajánlotta volt reája, és már külömbféle alkalmatóságokban

ban

ban bátor szívének és okos eszének bizonyfágát adta.

Ezen sereg a *Pafsarovits* és *Vég-Szendrő* között való útra állott, és a leg-első éjtzakán egy Török jobbagyot fogott-el, a ki levelet vitt volt *Pafsarovitzról Vég-Szendrőre*, és innét megint vízfza-küldetett. Ez azt valotta-ki, hogy a következendő napon sok Törökök fognának ezen két helyekbül a *Moravánál* öszve gyülekezni. *Márián* Vezér és a Regiment káplánja a szabad seregbeliekkel a fel-jegyzett helynél lesbe állottak tehát.

Midőn dél előtt 10 óra felé a *Vég-Szendrői* Törökök egy nagy hajóval a *Moravan* által hajóztak és nem sokára azután a *Pafsarovitziak* is el-érkeztek volna, az első ki-szállván a partra, a Regiment káplánja és *Márián* vezérő a szabad katonáknak jelt adott az ütközetre, a melly olly hathatósan kezdődött, hogy az ellenség kevés ellent-állás után azonnal széllyel verettetett, a *Pafsarovitziak* haza felé futottak, a *Vég-Szendrőiek* pedig a vízbe ugrattattak, minekutánna 25 embereik el-estek sokan sebet kaptak, és 3 an el-fogattattak volna, a kiknek egyike egy 80 esztendősen és *Belgrádi* Aga, a második *Szerájevobul* való, a harmadik pedig ennek társa volt. A miénk a nagy hajót is, mellybe 100 emberek férnek, 8 lovakat, és sok táborig szereket prédául el-vitték. — A Fő Hadnagy *Liptay* különösen dicséri a szabad seregbéli vezérnek és a káplánnak maga viselését, a egyszersmind jelenti, hogy Sept. 10-dikén ugyan az a *Márián*, meg-tudván hogy 9-dikén egy Aga 30 Törökökkel *Klitsevátzba* a Duna mellett *Rámon* fellyülfekvő faluba bé-szállott volna, az ő embereivel reájarohant 9-et a Törökök közzül meg-ölt, a többiek pedig, sürü köd erezkedvén-le szaladáfsal mentették meg magokat. A miénk közzül 4-en sebet kaptak.

A

A Boretsrül és Svinitzáról el-tüzött Törökök helyébe 4 kompániák Branovátzky szabad seregébül szállottak-bé.

A Hadi Fő Tanátstól költ tudósítás Belgrád felől, elől-kezdi Belgrád vivását, mellyet minden környül-állásaival együtt illyenképpen ad-elő.

Mivelhogy az a tudósítás érkezett, hogy a Császir *Abdy Bafa* az ő 30 - ezer emberekbül álló seregével, már *Csupriáig* érkezett légyen, és 14 d'kén Belgrádnál szándékoznék lenni; leg ottan megváltoztattak tehát a rendelések, hogy a mi seregeink a Száván által-menjenek, és még minek előtte az elenség el-jönne minden hegyeket el-foglaljanak.

Sept. 10-dikén dél-utánn 3 orakor *Miháljevits* Fő Hadnagy az ő szabad seregével a *Zábresi* sántzba l *Ostrusnitza*, *Sremfitza* és *Velika - Mostanitza* felé únak indult és ezen tájéket el-foglalta, melly idő közben 362 emberek a Pétervárad Regementbül, és egy vadász kompánia 2 hat fontos ágyukkal a sántzba bé-tértek.

Eftve 7 orakor az egész sereg meg-indult a P. V. H. *Valdek* Hertzeg alatt: 4 ágyúzó hajók 4, 4 ágyúkkal meg-akva, a hídhöz való hajók, szál-fák és apró talpok *Ostrusnitzánál* a Száván által-botsáttattak, mellyeken valának 6 Batalljonok: 1 Gyúlaytól, 1 a Biódi vég-vidéki Regementtől, 2 Fő Hertzeg *Ferdinándtól*, 1 Császártól és 1 Laudontól, továbbá 1 Svadron Gréfen-Hűszárok, és végtére maga *Valdek* Hertzeg, *Klebek* Generálissal egyetemben, Mindnyájan *Ostrusnitzánál* léptek-ki a szárazra a hegy alatt. Ezen seregnek többi része, t. i. 2 Batalljonok *Brentánótul*, 2 Vallisztól, 5 Svadronok Gréfentül és 3 Diviziók *Lobkovitztól* *Türkháim* Generálissal egyetemben a bal parton mentek-afá, és a le felé hájózókat

kat késértek. Mihent az első seregek ki-szállottak volna, azonnal hidat kezdettek verni. Ezen munka közben folyvást mentek-által ezen seregeknek emberei és ágyúi szalokon.

Éjjelig arra a helyre a hol által-menendők valának, még következő seregek érkezének-el: 2 B. Pellegrini, 2 Toskána Ferdinánd, 2 Toskána Károly, 2 Praisz, és 3 Diviziok Valdek Dragonyosaiból, a F. V. H. Kollaredo Gróffal, és a Generális-Strázsa-mesterekkel *Vürtembergi* Hertzeggel *Brentanó* és *Mélászfal*.

11 dikén 10 órára dél előtt az *Ostrusnitzánál* ver-tettetett híd el-készült, és minekutánna *Valdek* Her-tzegnek egész serege a túlsó hegyeket el-foglalta vol-na, a fellyebb nevezett 8 Batalljon gyalogok és 3 Di-vizio lovasok következének. Mivel ezen a környé-ken egy ellenség sem láttatott, *Valdek* Hertzeg az ő seregével meg-szállította tehát a *Zselezniki* hegyeket, *Ostrusnitza* faluján fellyül, és a F. V. H. Kollaredo Gróf a második osztályjal az *Ostrusnitzi* hegyeket foglalta-el.

Déljefti 12 óra felé a Lovaság Generálisa *Kinz-ky* Gróf 3 Diviziokkal Fő Hertzeg Toskána, 3 Nasz-szau 3 Czésvitz Regementjébül, ezután a F. V. H. *Braun* Gróf 10 Granadér-batalljonokkal és a pattan-tyús-reservóval *Petráz-Bárára* érkeztek, a hol tábort-verték az alatt míg *Lüzow* Oberster 2 Batall. *Thurn-*nal *Nenadov-Bród* felé nyomult, hogy a történetből közelgető ellenséges fajokra vigyázzon.

10-dikén nap' virradtán a seregek folytatták út-jokat. *Valdek* Hertzegnek serege 1 Batalljonnal a szabad seregből előtte, *Zseleznik-Szárkoveon* által az *Ordiai* halmokra ment-fel; a F. V. H. *Braun* Grófnak, a F. V. H. *Kollaredo* Grófnak és a Lovas-
ság

ság Generálisa *Kinzky* Grófnak két osztaíjái *Zselezni-* kig következtek, a hol ezek az oszlopok, hogy előbb jussanak a *Repestei* halomra, el-váltak *Valdek* Hertzegnek oszlopátul és *Bela-Voda* patakján vették által út-jokat. (Folytatása következik.)

*Orosz ország*bul iratik, hogy az *Orosz seregek Finniában* a *Högforsnál* bé-fántzolt *Sved* hadat meg-támadták melly annyira fel zavarodott, hogy mindnyá-jan meg-futamodának, 37 ágyúkat, a magazinokat, az egész tábort és minden podjászokat el-veszték, melly kár 200-ezer rublokra, vagy 380 ezer forintokra betsültetik. Magát a *Sved Királyt* tellyesféggel el-hagyták az ő emberei, ugy hogy nagy nehezen menekedhete-meg egy kis hajón az ötöt követő *Orosz gálya* előtt.

* Tegnap déljesti 10 órakor érkezett ide mint kurir a *Erdödy* Regementjebéli Kapitány és *Köburg* Hertzegnek adjutánfa azzal az izenettel hogy *Köburg* Hertzeg az *Orosz Generálissal* egyetemben *Sept. 22-* dikén a *Nagy Vezért*, a ki 80-ezer emberekkel rész-szerént *Brailáról* rész szerént *Buseorúl* mi felénk lép-tete *Tirkul Kukulujnál* és *Mártinestinél* meg-támadta és 8 órák alatt erőszakoson tartott ütközet után vízfza-verte, melly harczolásban 4000 en estek-el az ellenfégből, hozzá nem számlálván azokat a kiket a *Huszarak* 4 óráig való üzés kergetés közben kardra hánytanak vala, mintegy 80 ágyúkat, egynehány zász-lók el-ragadtattak, a podjászszoknak nagyobb része fok tevékkel, lovakkal, pistolyokkal, ökrökkel és egyéb vágni való marhákkal prédául vittettek-el. A mi vesztetésgünk mintegy 60 hóltakból és 130 sebesed-tekből áll. Midőn a Kurir útnak indult volna, 35 foglyok hozattak *Köburg H.* eleibe, 's ugyan akkor jöve *Repin* Fejedelemtől is a kurir, hogy a *Törökök* tellyesféggel meg-verették *Tobáknál*.